

Dialog, medskapande och beslut i komplexa samhällsfrågor

Martin Sande, Grundare Dialogues
och Senior Samtalsledare

FOLLOW
DREAMS

... den komplexitet som präglar dagens samhällsproblem kräver en förändrad och medskapande maktordning för att de skall kunna hanteras på ett socialt hållbart sätt...

Hans Abrahamsson, Göteborgs Universitet

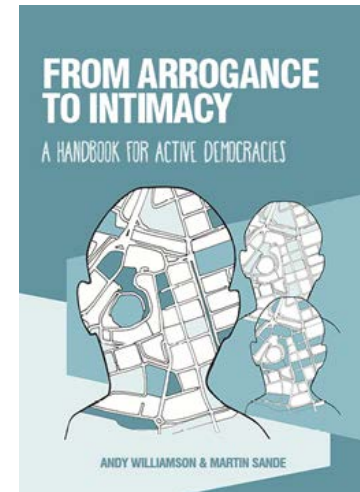
Samhällsfrågornas **ökade komplexitet** och de globala utmaningar som samhället står inför, håller på att tvinga fram en **förändrad syn på makt** och dess utövning. Maktutövning börjar alltmer bli till en fråga om **makt *till*** någonting istället för **makt *över*** någonting. Begreppet medskapande beskriver ett arbetssätt som strävar efter **jämlika maktförhållanden**. En sådan mer inkluderande form för **medskapande dialog** är en förutsättning för den förändring av maktstrukturer och dess **tolkningsföreträde** som den **socialt hållbara** utvecklingen kräver.

(Utdrag ut kommande publikation, 2017 av Hans Abrahamsson)

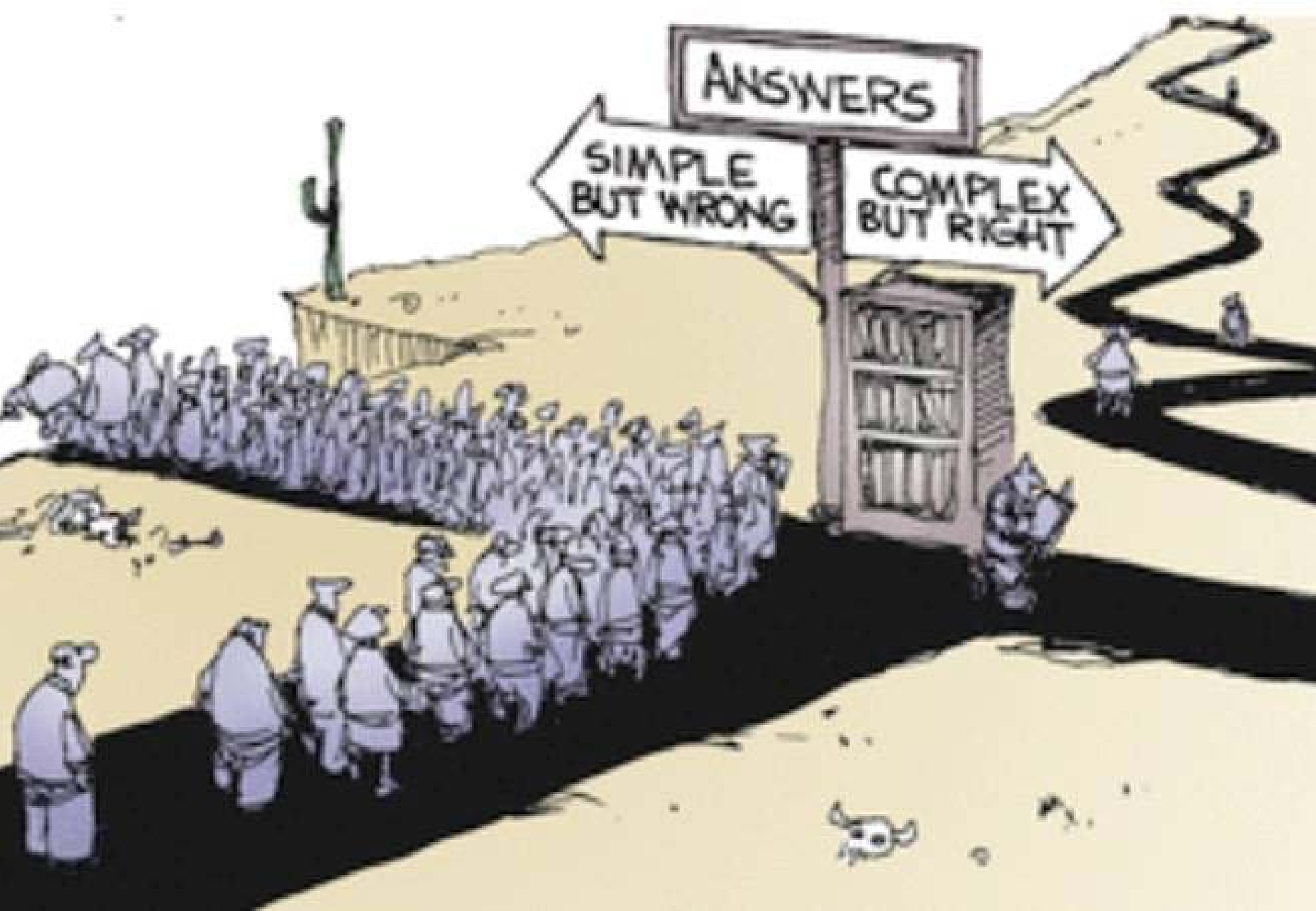
dialogues

Martin Sande – Senior Samtalsledare

- *Grundare av Dialogues (SVB) – arbetar i spänningsfälten runt komplexa samhällsfrågor med dialog och medskapande*
- *25 år som konsult bland annat partner och kreativ ledare på Preera i 17 år.*
- *Initiativtagare till Sverigestudien*
- *Författare till ett flertal böcker*

dialogues

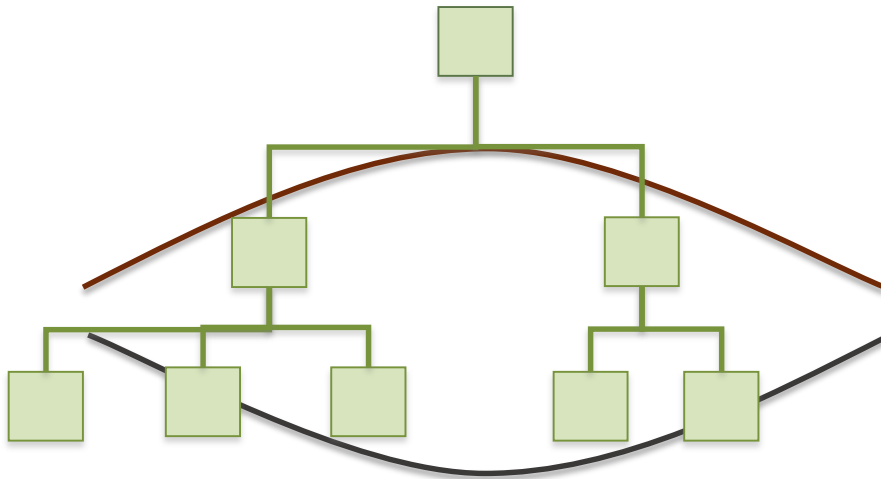

ANSWERS

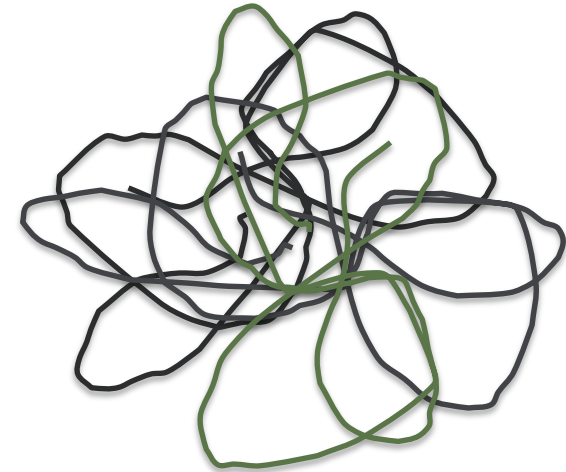
SIMPLE
BUT WRONG

COMPLEX
BUT RIGHT

Samhällsombaning pågår....

Den industriella åldern
Präglas av hierarki och linjärt tänkande

Informationsåldern
Präglas av dynamisk komplexitet och mobilitet

Källa: Hans
Abrahamsson

dialogues

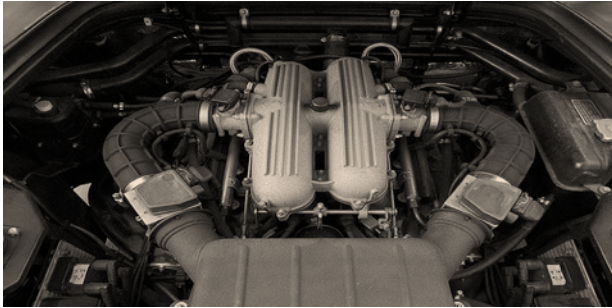
Det nya politiska landskap som håller på att växa fram

Hur skall vi kunna arbeta för att fatta beslut som stärker social hållbarhet?

1. Makten finns idag överallt och ingenstans! Hur kan då "svåra och utmanande" beslut fattas?
2. Makten har flytt(at) ut ur partier. Vart?
3. Vilken är folkvaldas egentliga makt att förändra och förverkliga beslut som främjar social hållbarhet?
4. Har folkvalda idag legitimitet? Är de representativa? Finns det förtroende? Är de relevanta?

dialogues

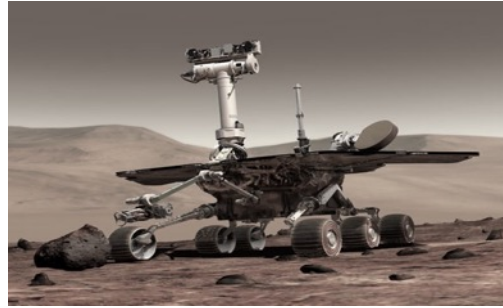
Vad menar vi med komplexa frågor?

Enkel

- Diagnostisera och åtgärda
- Linjärt och logisk

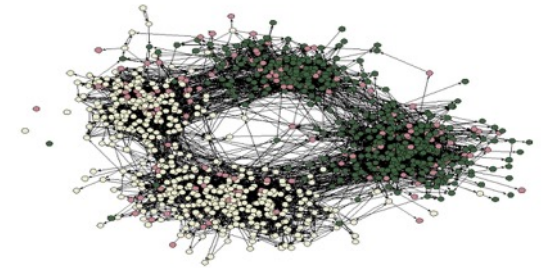
Exempel: fixa en motor
baka en kaka

Komplicerad

- Flera linjära, enkla problem
- Kräver expertkunskap

Exempel: att få en robot på
mars

Komplex

- Dynamisk – ständig
ändring
- Icke-linjär
- Många delar

Exempel: fattigdom, integration,
trygghet

Kommunen har två uppdrag

Serviceaktör

1. Tillhandahålla tjänster
2. Rättssäkert
3. Rättvist
4. Inom rimlig tid
5. Revision och ansvarsprövning

Demokratiaktör

1. Legitimitet
2. Förståelse för prioriteringar
3. Transparens
4. Dialog/inflytande
5. Rättssäkra val

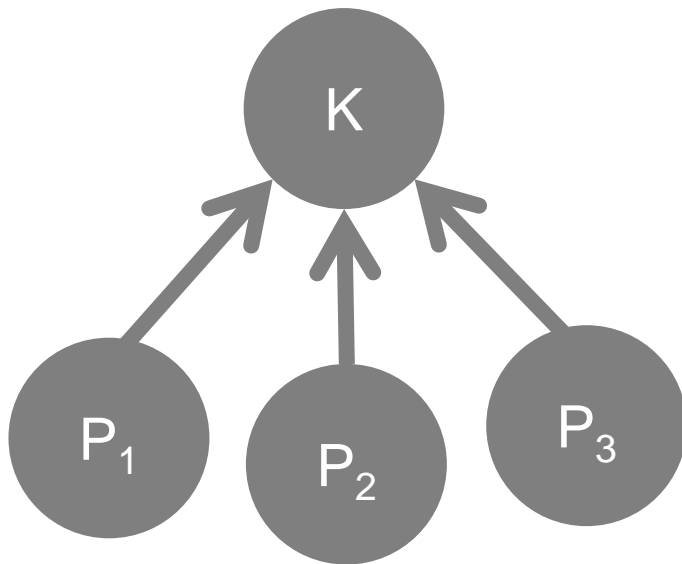
Komplexa frågor är eviga – de går aldrig över....

- Komplexa frågor präglas av att ingen enskild aktör har kompletta bilder av frågan och ej heller medlen att åtgärda dem enskilt
- Nödvändigt skapa arenor där olika perspektiv blir synliga och bryts mot varandra där samtalen leds från neutral position som gör det möjligt att komma djupare – ”sitta i elden”
- Kommunen/landstinget har en stark samlade kraft som kan klara att samla olika aktörer att mötas och medskapa använd den.

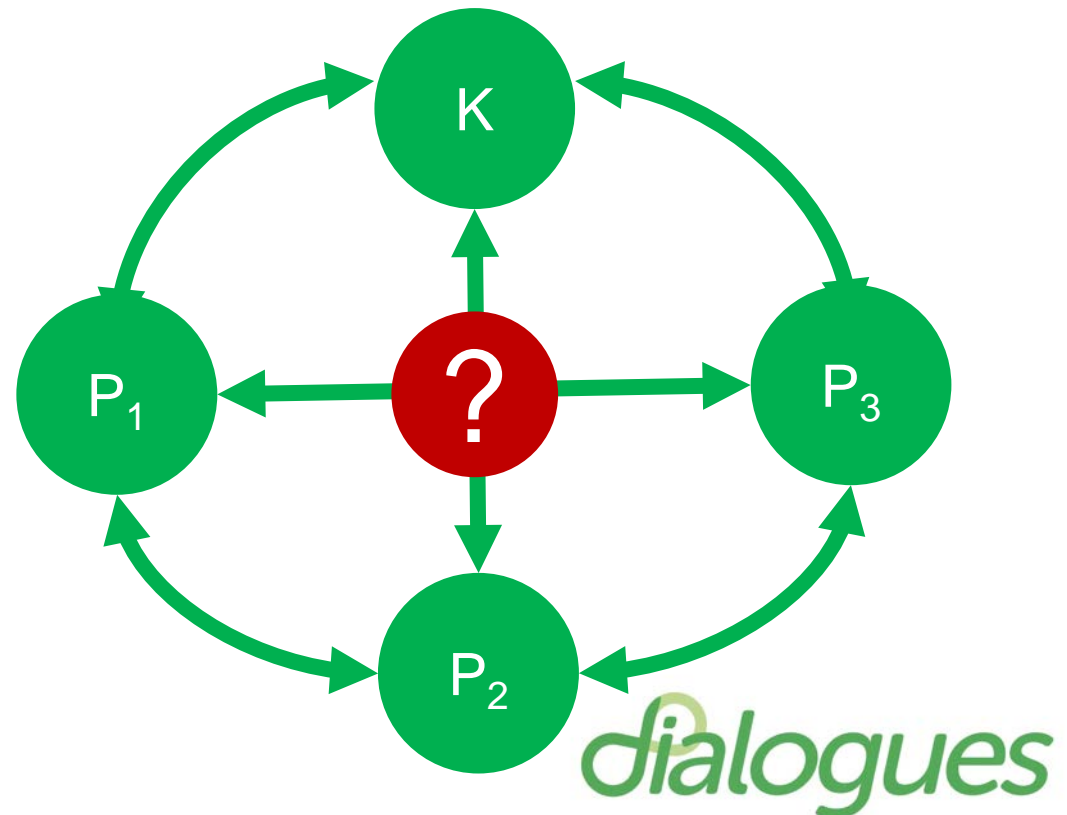
dialogues

Skapa säkra och trygga arenor där olika perspektiv bryts och hanteras konstruktivt – lämna processer som skapa önskelistor

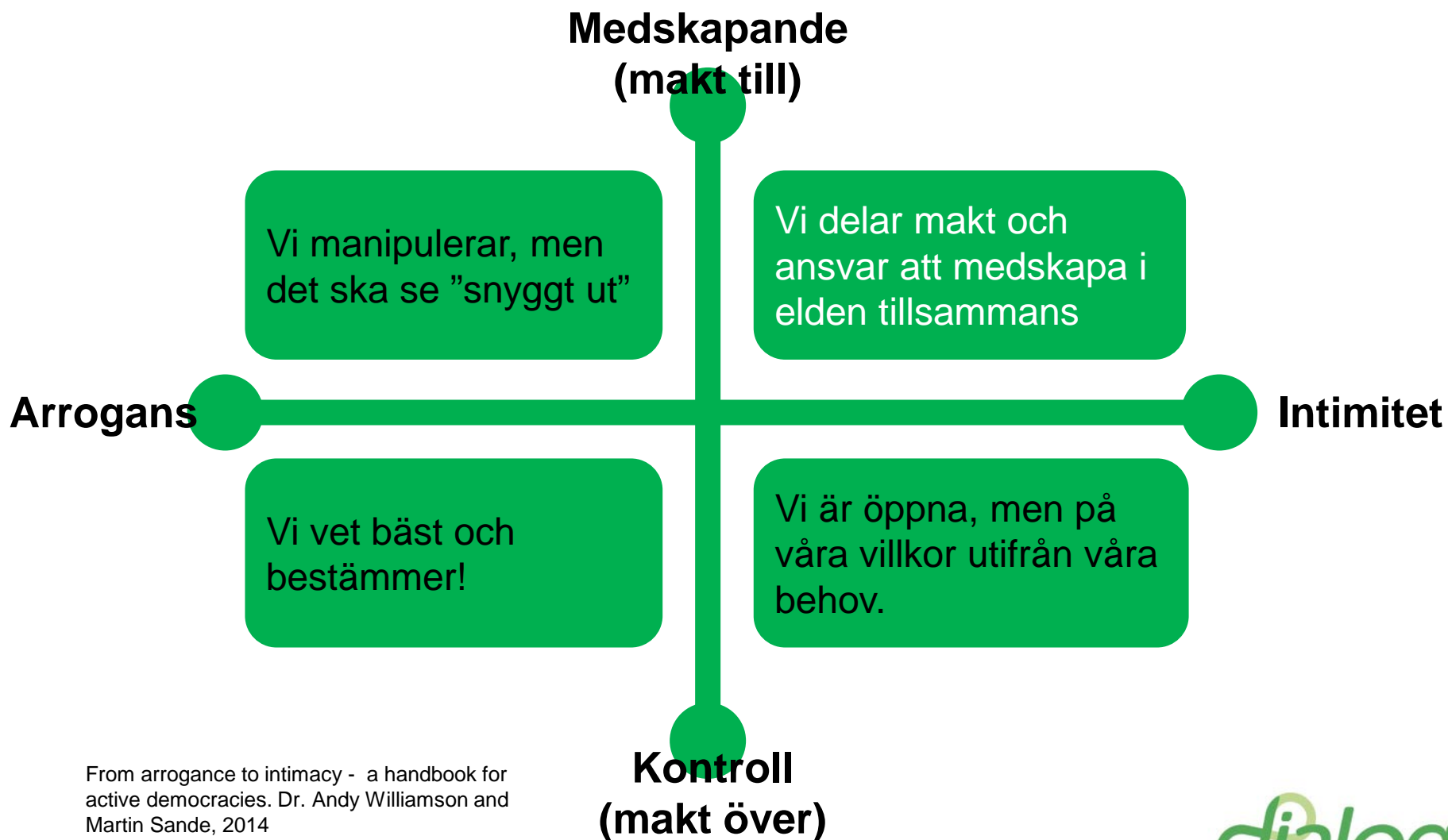
Kommun/landsting lös frågan från ”mitt” perspektiv: Önskelistan!

Kommun/landsting tar initiativ och skapa trygga och säkra arenor arenan där olika perspektiv konfronteras och medskapas hantering av de komplexa frågan/orna

Från arrogans till intimitet och kontroll till medskapande

From arrogance to intimacy - a handbook for active democracies. Dr. Andy Williamson and Martin Sande, 2014

Sätt er i elden tillsammans

1. Aktivera mål-, intresse- och värdekonflikter i ert arbete – håll inte tummarna att de går över!
2. Sätt er i elden tillsammans med olika perspektiv och medskap en hållbar hantering – och bygg tillit
3. Utmana er inbyggda och strukturella arrogans – börja medvetet och aktivt se fler perspektiv. Arbeta medskapande för hållbara lösningar.
4. Skapa flöde mellan perspektiv istf låsta perspektiv

Tack!

martin.sande@dialogues.se

070-647 96 67

dialogues